

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/1109/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414203965
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6414203965.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa G. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. H. č. XXX, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s. r. o., so sídlom Kuzmányho 29, Košice, IČO: 47234466 proti odporcovi Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, o zaplatenie 257,64 € s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10C/38/2014-26 zo dňa 18. 06. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť uhradiť navrhovateľovi sumu 257,64 € s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia na strane odporcu.

V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že navrhovateľ uvedením do omylu zo strany odporcu uhradil na jeho účet sumu vo výške 4.757,64 €, t. j. o 257,64 € viac ako bol odporcov nárok. V rozsahu sumy 257,64 € tak došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane odporcu. Mal za preukázané, že v danom prípade pre absenciu podstatných obligatórnych náležitostí v úverovej zmluve (splatnosť spotrebiteľského úveru) mal odporca nárok na vrátenie ním poskytnutej istiny - pôžičky vo výške 4.500 € bez úrokov a poplatkov. Odporca sa tak svojím konaním dopustil porušenia zmluvného záväzku ako i zákonného záväzku v zmysle citovaných zákonných ustanovení, preto súd považoval nárok navrhovateľa za dôvodný. Súčasne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to § 39, § 41, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 5, § 54 ods. 1 a 2 ako aj ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej v texte len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), a to ustanovenie § 4 ods. 2 a § 3 tohto zákona.

O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“).

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej 15-dňovej lehote (§ 204 ods. 1 veta prvá O. s. p.) odvolanie odporca s tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odporca nesúhlasí s tým, že v úverovej zmluve nebola dohodnutá konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, naopak, úverová zmluva uzavretá dňa 29. 11. 2009 obsahovala konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, ktorá bola navrhovateľovi zrejma z údajov o počte a termínoch splátok úveru, ako aj z údaju o lehote splatnosti. Údaj o počte splátok je uvedený v predmetnej úverovej zmluve v bode 43 a lehota splatnosti - 72 mesiacov po poskytnutí úveru v bode 52. Má za to, že i keď nebol v úverovej zmluve výslovne uvedený presný deň konečnej splatnosti úveru, tak v predmetnej zmluve bol celkom jednoznačne uvedený spôsob jej určenia, spotrebiteľovi v tomto prípade teda nerobilo problém odvodiť si týmto spôsobom na základe údajov obsiahnutých v úverovej zmluve konkrétny dátum konečnej splatnosti úveru. Okresný súd však neuviedol, prečo neposudzoval dojednanie o konečnej splatnosti podľa všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorý bol platný a účinný v

čase uzavretia úverovej zmluvy, teda dňa 29. 11. 2009 a to podľa ustanovení vyhlášky Ministerstva financií SR č. 620/2007 Z. z.. Okresnému súdu vytýkal, že vo svojom rozhodnutí absolútne žiadnym spôsobom sa právne nevysporiadal so vznesenou námietkou premĺčania odporcom, ktorú vzniesol v rámci vyjadrenia k podanej žalobe zo dňa 16. 04. 2014. Za nepreskúmateľné považoval odporca odôvodnenie rozhodnutia aj pokiaľ ide o priznaný úrok z omeškania. Rozhodnutie prvostupňového súdu teda podľa neho nezodpovedá požiadavkám ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., v dôsledku čoho sa stáva nepreskúmateľným. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. napadnuté rozhodnutie podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, pretože účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 4 ods. 3 veta druhá zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a/, b/, d/ až j/, k/ a l/ poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Podľa odseku 4 toho istého ustanovenia od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 107 ods. 1, 2 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premĺči za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premĺči za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Navrhovateľ návrh odôvodnil tým, že pre chýbajúce obligatórne náležitosti podľa § 4 ods. 2, ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch mal odporca nárok len na vrátenie istiny bez úrokov a poplatkov.

Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že okresný súd sa pri vydaní a odôvodnení rozsudku skutkovým a právnym posúdením tohto návrhu dôsledne nezaoberal a z tohto dôvodu nedal účastníkom konania potrebné ani presvedčivé vysvetlenie toho, ako vec skutkovo a právne posúdil, ako sa vysporiadal s relevantnými tvrdeniami účastníkov konania. Vôbec sa nezaoberal vyhodnotením obsahu zmluvy o úvere a ani námietkou odporcu, že v čase podania návrhu na súd dňa 31. 03. 2014 uplynula objektívna premĺčacia lehota.

Okresný súd si musí urobiť jasný záver, z akého dôvodu malo vzniknúť bezdôvodné obohatenie a či odporca skutočne získal majetkový prospech plnením z neplatného právneho úkonu alebo z plnenia bez právneho dôvodu.

Občiansky súdny poriadok minimálne kritériá pre odôvodnenie rozsudku stanovuje v § 157 ods. 2, podľa ktorého ustanovenia, súd v odôvodnení rozsudku uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Citované ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p. (týkajúce sa povinnosti súdov odôvodniť svoje rozhodnutia) treba z hľadiska čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, ods. 26) vykladať

a uplatňovať tak, že rozhodnutie musí vo svojom odôvodnení obsahovať dostatočné a relevantné dôvody, na základe ktorých bolo založené. Teda aj v rámci tohto rozhodnutia je potrebné, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie podstatné a právne významné. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Rozhodnutie musí obsahovať skutkové zistenia, vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právne závery vyplývajúce zo zisteného skutkového stavu.

Podľa názoru odvolacieho súdu však predmetné rozhodnutie okresného súdu uvedené atribúty nespĺňa.

Keďže vydanie rozhodnutia obsahujúceho nedostatočné odôvodnenie možno považovať za odňatie možnosti účastníka konať pred súdom a nedostatok dôvodov zároveň robí rozhodnutie v inštančnom postupe nepreskúmateľným pre jeho neurčitost', neostávalo odvolaciemu súdu iné, len napadnutý rozsudok okresného súdu vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu v tomto rozsahu na ďalšie konanie.

Ak okresný súd v odôvodnení konštatoval, že v danom prípade absentuje podstatná obligatórna náležitosť v úverovej zmluve (splatnosť spotrebiteľského úveru) uvedenú skutočnosť musí podložiť vykonaným dokazovaním ako aj úvahami, na základe ktorých k tomuto právnemu záveru dospel. Na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nepostačuje len citácia zákonných ustanovení a konštatovanie tvrdení jednotlivými účastníkmi, ak podstatou a samotným jadrom odôvodnenia rozhodnutia súdu je najmä stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a najmä, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prípadne, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil.

Na záver odvolací súd poznamenáva, že záväzkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikne len za splnenia určitých zákonných predpokladov, ktorými sú získanie bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby (obohateného), protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje inú určitú osobu (postihnutého) a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovou ujmom inej určitej osoby. V prípade, keď o bezdôvodnom obohatení rozhodoval súd, mal vo svojom rozhodnutí náležite zdôvodniť, prečo považuje vzťah vzniknutý medzi účastníkmi za vzťah bezdôvodného obohatenia a uviesť, pod ktorý z prípadov uvedených v § 451 ods. 2 zahrňuje posudzovaný prípad. Teda, či ide o plnenie bez právneho dôvodu, či o plnenie z neplatnej zmluvy, a podobne. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia však žiadne z vyššie uvedených skutočností nevyplývajú. Odvolací súd dopĺňa, že nemohol pri svojom rozhodovaní vychádzať zo skutočností, ktorými sa súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí nezaoberal bez toho, aby účastníkovi konania umožnil sa k novým právnym záverom vyjadriť, prípadne predložiť dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvého stupňa nejavili významnými. Aj na základe zachovania zásady dvojinštančnosti súdneho konania preto odvolací súd bol nútený rozhodnutie okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Úlohou okresného súdu bude preto po vrátení veci opätovne vyhodnotiť zistený skutkový stav, vyvodiť z neho skutkové závery a následne urobiť jednoznačný záver o tom, či a z akého dôvodu bezdôvodné obohatenie vzniklo. Nevyhnutné je i posúdenie námietky premlčania, ktorú vzniesol odporca. V tejto súvislosti urobí záver, kedy začala plynúť objektívna a subjektívna premlčacia lehota. Vysporiada sa aj s tvrdením navrhovateľa, že je daný dôvod na vydanie úmyselného bezdôvodného obohatenia, pri ktorom plynie 10-ročná premlčacia doba. Okresný súd musí urobiť záver o tom, či navrhovateľ záväzok z úverovej zmluvy uhrádzal v určených, resp. dohodnutých splátkach, či súčasťou splátok bola len istina alebo aj príslušenstvo a urobí záver o tom, kedy navrhovateľ uhradil celú istinu.

Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, potom v novom rozhodnutí okresný súd rozhodne aj o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.